

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС–АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускової кафедри

_____ Олена АРЕФ'ЄВА
“ _____ ” _____ 2023 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО–ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема: «Оцінка прибутковості діяльності підприємства в умовах конкурентного середовища»

Виконавець: Сідлецька Анжела Вікторівна

Керівник: к.е.н., доцент Ковальчук Альона Миколаївна

Нормоконтролер: к.е.н., старший викладач Сафонік Н.П.

КИЇВ 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач випускової кафедри
_____ Олена АРЕФ'ЄВА
« ____ » _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ
на виконання випускної роботи
Сідлецької Анжели Вікторівни
(П.І.Б. здобувача)

1. Тема роботи «Оцінка прибутковості діяльності підприємства в умовах конкурентного середовища» затверджена наказом ректора від 06.12.2022 р. №2298/ст.
2. Термін виконання роботи з 17.01.2023 по 28.02.2023 р.
3. Вихідні дані роботи: статистичні дані, нормативно-правова база, електронні інформаційні джерела, матеріали періодичних видань.
4. Зміст пояснювальної записки: вступ; теоретичні аспекти оцінки прибутковості підприємства; аналіз та визначення шляхів підвищення прибутковості діяльності ТОВ «Нова Пошта» в умовах конкурентного середовища; висновки.
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: Існуючі методики визначення категорії «прибуток». Систематизація підходів науковців до визначення сутності поняття «прибутковість». Класифікація факторів впливу на прибутковість у контексті конкурентоспроможності підприємства. Класифікація конкурентів, від яких буде залежати прибутковість підприємства. Структура аналізу діяльності конкурентів. Показники прибутковості підприємства. Порівняння поштових операторів в Україні. SWOT-аналіз ТОВ «Нова Пошта». Цінності компанії Нова Пошта. Оцінка конкурентного середовища ТОВ «Нова Пошта». Основні економічні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Нова Пошта». Основні показники балансу ТОВ «Нова Пошта». Основні фінансові коефіцієнти ТОВ «Нова Пошта». Вихідні дані для проведення факторного аналізу прибутку. Показники прибутковості ТОВ «Нова Пошта». Умови оптимізації прибутку та прибутковості підприємства. Шляхи підвищення рівня іміджевого потенціалу ТОВ «Нова Пошта» як напрямку зростання прибутковості.

6. Календарний план–графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Видача завдання	17.01.2023	
2.	Дослідити теоретичні основи оцінювання прибутковості діяльності в умовах конкурентного середовища	18.01.2023– 22.01.2023	
3.	Провести аналіз прибутковості діяльності ТОВ «Нова Пошта»	23.01.2023– 05.02.2023	
4.	Написання вступу та висновків	06.02.2023– 09.02.2023	
5.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, підготовка доповіді, передзахист	10.02.2023– 13.02.2023	
6.	Проходження нормоконтролю, перевірка на плагіат, оформлення документів до захисту, рецензування роботи, подання роботи на кафедру	14.02.2023– 24.02.2023	

7. Дата видачі завдання: «17» січня 2023 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____ Альона КОВАЛЬЧУК
(підпис керівника) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Завдання прийняв до виконання _____ Анжела СІДЛЕЦЬКА
(підпис здобувача) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи «Оцінка прибутковості діяльності підприємства в умовах конкурентного середовища» 90 с., 19 рис., 18 табл., 65 літературних джерел, 6 додатків.

ПРИБУТКОВІСТЬ, ПРИБУТОК, ПІДПРИЄМСТВО, ОЦІНКА ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА, КОНКУРЕНТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ

Об'єктом дослідження у випускній роботі теоретичне та практичне обґрунтування забезпечення прибутковості товариства з обмеженою відповідальністю «Нова Пошта» в умовах конкретного середовища. Предметом дослідження є процеси оцінки та забезпечення прибутковості підприємства в умовах конкурентного середовища.

Метою випускної роботи є обґрунтування теоретичних та практичних аспектів забезпечення прибутковості підприємства ТОВ «Нова Пошта» в умовах конкурентного середовища.

Методи дослідження. У процесі виконання роботи застосовувалася сукупність загальних та специфічних наукових методів: економічний та фінансовий аналізи, статистичний, графічний, групування, економіко-статистичний, методи аналізу та синтезу, метод узагальнення результатів дослідження, метод моделі п'яти сил М. Портера, чотирифакторна модель мультиплікатора.

Отримані результати та їх новизна полягає у вдосконаленні підходів до оцінки прибутковості діяльності підприємства враховуючи тиск конкурентного середовища, обґрунтуванні шляхів підвищення прибутковості через використання іміджевого управління.

Значущість виконаної роботи та висновки. Проведене дослідження відповідає актуальним проблемам діяльності підприємств в сучасному кризовому конкурентному середовищі. Отримані результати дозволять підвищити ефективність системи управління прибутковістю на підприємствах,

сприятимуть подальшим дослідженням щодо вирішення проблеми прибутковості вітчизняних підприємств.

Рекомендації щодо використаних результатів. Проведена оцінка конкурентного середовища ТОВ «Нова Пошта» та запропоновані напрями збільшення прибутковості підприємство може використати у своїй діяльності.

Sidletska A. V.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1	Ошибка! Закладка не определена.
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА	Ошибка! Закладка не определена.
1.1. Генезис економічної сутності прибутку та прибутковості діяльності підприємства	Ошибка! Закладка не определена.
1.2. Сучасні підходи до аналізу конкурентного середовища у контексті забезпечення прибутковості діяльності підприємства	Ошибка! Закладка не определена.
1.3. Теоретико–методичні підходи до оцінювання прибутковості підприємства	Ошибка! Закладка не определена.
Висновки до першого розділу.....	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2	Ошибка! Закладка не определена.
ОЦІНКА ТА ВИЗНАЧЕННЯ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТОВ «Нова Пошта» В УМОВАХ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА	Ошибка! Закладка не определена.
2.1. Діагностика конкурентного середовища як передумови формування прибутку та прибуткової діяльності ТОВ «Нова Пошта» ...	Ошибка! Закладка не определена.
2.2. Оцінка загально–економічної діяльності та фінансового стану ТОВ «Нова Пошта».....	Ошибка! Закладка не определена.
2.3. Аналіз показників прибутковості діяльності ТОВ «Нова Пошта»	Ошибка! Закладка не определена.
2.4. Напрями оптимізації формування прибутку та шляхи підвищення рентабельності ТОВ «Нова Пошта»	Ошибка! Закладка не определена.
Висновки до другого розділу	Ошибка! Закладка не определена.
ВИСНОВКИ	9
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	13
ДОДАТКИ	19

ВСТУП

Прибутковість – це стійке економічне явище, яке проявляється як обґрунтована здатність підприємства досягати позитивних фінансових результатів за рахунок основної діяльності та всіх видів господарської діяльності, що призводить до перевищення доходів над витратами в розмірі, достатньому для ефективного та сталого функціонування підприємства. У сучасному конкурентному середовищі, що характеризується інтенсивною конкуренцією, насиченим інформаційним простором та багатьма факторами, що впливають на бізнес-діяльність, компаніям вкрай необхідно адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі. У цій боротьбі переможе той, хто зможе швидше адаптуватися до реалій часу. У цьому контексті компанії повинні застосовувати нові методи та підходи до вирішення повсякденних проблем. Вирішення цих проблем забезпечується розвитком компанії і є необхідною умовою виробничої, фінансово-економічної, управлінської, соціальної та технологічної діяльності. Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю забезпечення приросту прибутковості підприємствам, які здійснюють свою діяльність в умовах невизначеності, при економічній ситуації, що склалася нині в Україні, досягати поставлених результатів та бути лідерами в конкурентному середовищі.

Вагомий внесок у дослідження прибутковості, окремих аспектів її забезпечення, підвищення та умов формування зробили вчені: Огійчук М.Ф., Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Вовк О.М., Єпіфанова І.Ю., Кучер Л.Ю., Ковальчук А.М., Зятюк Н.В., Бабенко А.Г., Мочерний С.В., Хмелевський О.В., Бержанір І.А., Кадирус І.Г. та інші. У дослідженнях цих науковців розглядаються напрями розвитку прибутковості підприємств, методи та показники оцінки прибутковості, а також характеризуються фактори, що впливають та підвищують прибутковість діяльності суб'єктів господарювання.

Метою випускної роботи є обґрунтування теоретичних та практичних аспектів забезпечення прибутковості підприємства ТОВ «Нова Пошта» в умовах конкурентного середовища.

Досягнення поставленої мети вимагає вирішення наступних завдань дослідження:

- дослідити генезис економічної сутності прибутку та прибутковості діяльності підприємства;
- розкрити сучасні підходи до аналізу конкурентного середовища у контексті забезпечення прибутковості діяльності підприємства;
- проаналізувати теоретико–методичні підходи до оцінювання прибутковості підприємства;
- провести діагностику конкурентного середовища як передумови формування прибутку та прибуткової діяльності ТОВ «Нова Пошта»;
- здійснити оцінку загально–економічної діяльності та фінансового стану ТОВ «Нова Пошта»;
- проаналізувати показники прибутковості діяльності ТОВ «Нова Пошта»;
- визначити напрями оптимізації формування прибутку та запропонувати шляхи підвищення рентабельності ТОВ «Нова Пошта»

Об'єктом дослідження у випускній роботі теоретичне та практичне обґрунтування забезпечення прибутковості товариства з обмеженою відповідальністю «Нова Пошта» в умовах конкретного середовища. Предметом дослідження є процеси оцінки та забезпечення прибутковості підприємства в умовах конкурентного середовища.

Методи дослідження. При виконанні роботи використано поєднання загальнонаукових та специфічних наукових методів. До них належать економічний та фінансовий аналіз, статистичні дані, групування, графічні методи, економіко–статистичний аналіз, методи аналізу та синтезу, а також методи узагальнення результатів дослідження, метод моделі п'яти сил М.Портера, чотирифакторна модель мультиплікатора. Для отримання

аналітичної інформації були використані дані статистичної звітності, внутрішньої, зокрема, бухгалтерської звітності підприємств.

Отримані результати та їх новизна полягає у вдосконаленні підходів до оцінки прибутковості діяльності підприємства враховуючи тиск конкурентного середовища, обґрунтуванні шляхів підвищення прибутковості через використання іміджевого управління.

Проведене дослідження відповідає актуальним проблемам діяльності підприємств в сучасному кризовому конкурентному середовищі. Отримані результати дозволять підвищити ефективність системи управління прибутковістю на підприємствах, сприятимуть подальшим дослідженням щодо вирішення проблеми прибутковості вітчизняних підприємств. Проведена оцінка конкурентного середовища ТОВ «Нова Пошта» та запропоновані напрями збільшення прибутковості підприємство може використати у своїй діяльності.

Результати досліджень, які наведені у випускній роботі оприлюднені (апробовані) під час роботи XIX Міжнародної науково–практичної конференції «Методологія сучасних наукових досліджень» (Харків). Тези доповіді за темою «Діагностика фінансово–економічних показників діяльності підприємства як умова забезпечення його прибутковості» опубліковані у Збірнику XIX Міжнародної науково–практичної конференції «Методологія сучасних наукових досліджень».

Випускна робота є самостійною завершеною кваліфікаційною працею, яка складається із вступу, двох розділів основної частини, висновків, списку використаних джерел із 65 найменувань, які розміщені на 7 сторінках, шість додатків, які розміщені на 20 сторінках.

ВИСНОВКИ

Здійснивши дослідження актуальних аспектів оцінки прибутковості діяльності підприємства в умовах конкурентного середовища у випускній роботі для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» можна зробити наступні висновки:

– дослідивши генезис економічної сутності категорій «прибуток» та «прибутковість» вважаємо, що жодна діяльність підприємства не є перспективною, якщо її результати не є позитивними і не характеризуються позитивними перспективами зростання. Тому увага кожного керівника все більше зосереджується на оцінці прибутковості компанії. Саме тому, це питання є важливим, оскільки прибуток – це явище та показник, що дозволить компанії розвиватися в майбутньому. Прибуток сьогодні є показником, що свідчить про ступінь ефективності діяльності компанії з точки зору її здатності отримувати позитивні економічні результати і забезпечувати ефективне відтворення використаних ресурсів. Прибуток є абсолютним показником прибутковості фірми, і його наявність свідчить про ефективність діяльності фірми, але сама по собі величина прибутку не може бути використана для визначення його рівня. Саме тому, сучасна економічна теорія визначає, що показники «прибуток» та «прибутковість» є водночас і метою і наслідком управлінських рішень. За своєю теоретичною сутністю та практичними аспектами ці дві категорії взаємопов'язані та взаємозалежні.

– розкривши сучасні підходи до аналізу конкурентного середовища у контексті забезпечення прибутковості діяльності підприємства можна зауважити, що у сучасному конкурентному середовищі необхідно постійно здійснювати аналіз та оцінку впливів оточення для виявлення та коригування комплексу причинно–наслідкових взаємозв'язків показників кінцевих результатів діяльності підприємств галузей економіки, наукового обґрунтування управлінських рішень щодо збільшення прибутковості задля

розвитку та зростання. Для цього можна використовувати методи стратегічного аналізу конкурентного середовища: SWOT–аналіз, аналіз за моделлю п’яти сил конкуренції, метод аналізу GAP, метод PIMS, метод LOTS та інші. Використовуючи запропоновані підходи можна зробити висновок, що оцінка конкурентного середовища діяльності підприємства є вагомим фактором забезпечення його прибутковості в умовах сучасних трансформаційних процесів та викликів зовнішнього оточення в кластерах, галузі, економіці.

– проаналізувавши теоретико–методичні підходи до оцінювання прибутковості підприємства виявлено, що для повного аналізу прибутковості діяльності підприємства доцільно проводити факторний аналіз чистого прибутку (щоб виявити фактори, які мають найбільш позитивний і негативний вплив на формування результативного показника) та оцінку коефіцієнтів прибутковості. Факторна модель аналізу прибутку дозволяє виявити тенденції його формування, чинники, які мають найбільш вагомий вплив на прибуток, як головний результативний показник діяльності підприємства. Не менш важливим при оцінці прибутковості діяльності підприємства є розрахунок та аналіз коефіцієнтів прибутковості, які умовно можна поділити на три групи: прибутковість видів діяльності та витрат виробництва, прибутковість продажу, прибутковість видів діяльності та витрат виробництва.

– діагностика конкурентного середовища як передумови формування прибутку та прибуткової діяльності ТОВ «Нова Пошта» свідчить про те, що на ринку послуг зв’язку та транспортних послуг переважає висока конкуренція. Компанія «Нова Пошта» займає лідируючі позиції на вітчизняному ринку та працює над розвитком міжнародної діяльності, завдяки постійному вдосконаленню та використанню інноваційних технологій. В підпункті 2.1 даної роботи було проведено SWOT–аналіз ТОВ «Нова Пошта» та її основних конкурентів АТ «Укрпошта» та ТОВ «Торговий дім «Міст Експрес». Згідно з даним аналізом компанія «Нова Пошта» володіє значним потенціалом можливостей. Найсильнішими сторонами підприємства є висока впізнаваність

бренду, стабільне фінансове становище, швидкість обслуговування, велика кількість відділень та поштоMATів.

– оцінка загально–економічної діяльності та фінансового стану ТОВ «Нова Пошта» свідчить, що компанія щорічно нарощує обсяги наданих послуг, особливо за 2021 рік. Той факт, що темпи зростання обсягу наданих послуг перевищують темпи зростання витрат, є позитивним аспектом діяльності компанії, що призводить до збільшення прибутку від надання послуг ТОВ «Нова Пошта» має резерви для збереження та зміцнення своїх позицій на ринку. Підсумовуючи все вище сказане можна сказати що ТОВ «Нова Пошта» є високоефективним, прибутковим і успішним підприємством, завдяки якісним послугам, прихильності і відданості клієнтів, постійному оновленню і розвитку. Протягом аналізованого періоду ТОВ «Нова Пошта» продовжувала стрімко розширювати свою діяльність та демонструвати високі фінансові результати. Так, у 2021 році чистий дохід ТОВ «Нова Пошта» від реалізації продукції збільшився на 23,31% порівняно з 2020 роком до 20,844 млрд. грн, а чистий прибуток зріс у 2,62 рази до 2,6 млрд. грн. При цьому рентабельність активів і рентабельність капіталу також були дуже високими, збільшившись до 25,00% і 77,88% відповідно в 2021 році.

– проаналізувавши показники прибутковості діяльності ТОВ «Нова Пошта» зауважимо, що усі показники рентабельності ТОВ «Нова Пошта» за 2019–2021 роки є досить високими, що є позитивним фактором. Компанія щороку нарощувала обсяги наданих послуг, особливо у 2021 році, і продовжить це робити у 2022 році. Той факт, що темпи зростання обсягу наданих послуг перевищують темпи зростання витрат, є позитивним аспектом діяльності компанії та призводить до збільшення прибутку від наданих послуг. ТОВ «Нова Пошта» має резерви для утримання та зміцнення своїх позицій на ринку. Аналіз показників рентабельності свідчить про успішне управління прибутком в динамічному конкурентному середовищі.

– проведені попередні дослідження дозволили сформулювати умови оптимізації формування прибутку та прибутковості підприємства; визначити та

обґрунтувати фактори впливу на прибутковість підприємства у контексті формування іміджу ТОВ «Нова Пошта». Одним шляхів підвищення прибутковості ТОВ «Нова Пошта» є використання методів іміджевого управління: виявлено шляхи підвищення рівня іміджевого потенціалу ТОВ «Нова Пошта» як наряду зростання прибутковості. Стратегічне та іміджеве управління дозволить наростити ТОВ «Нова Пошта» прибутковість що призведе до зростання рівня економічного потенціалу, дозволить здійснювати інвестиції в інновації та забезпечити економічну безпеку в турбулентному конкурентному середовищі.

Sidletska A. V.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. *Економіка та суспільство*. 2016. Вип. 3. С. 189–192.
2. Ногіна С.В. Шляхи вдосконалення формування та розподілу прибутку. *Економічний аналіз*. 2011. Вип. 8. Ч. 2. С. 283–285.
3. Орехова А.І. Економічна сутність категорії прибуток. *Інноваційна економіка*. 2013. Вип. 7. С. 313–316.
4. Ушеренко С.В. Прибутковість підприємства: теоретичні основи дослідження. *Формування ринкових відносин*. 2010. № 12. С. 144–147.
5. Гавран В.Я., Середницька Х.Т. Дослідження особливостей формування прибутку організації в сучасних умовах господарювання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми економіки та управління*. 2016. № 847. С. 55–60.
6. Бланк І.О. Управління прибутком. Київ: Ніка–Центр. 2007. 768 с.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://document.vobu.ua/doc/3404> (дата звернення: 21.02.2023).
8. Вовк О.М., Ковальчук А.М., Комісаренко Я.І., Джулай А.В. Прибуток та рентабельність як детермінанти розвитку підприємства. *Modern Economics*. 2020. № 21. С. 37–44. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/en/profit-and-profitability-as-determinants/> (дата звернення: 21.02.2023).
9. Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Фактори зростання прибутку підприємства. *Молодий вчений*. 2016. №7 (34). С. 46–49.
10. Гайбура Ю.А., Загнітко Л.А. Прибутковість підприємства: поняття, фактори, резерви. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. №24 (2). С. 99–104.

11. Каминський П.Д. Прибуток та рентабельність як показники ефективності діяльності підприємства. *Вісник Донецького університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган–Барановського*. 2016. №1.64. С. 160–167.
12. Николишин С.Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним. *Молодий вчений*. 2017. №2 (42). С. 299–303.
13. Бершадська І.І., Тульчинська С.О. Методи управління прибутком підприємства. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2017. №20. С. 181–188.
14. Шляга О.В., Шипуля Л.І. Прибуток та рентабельність як показники ефективності виробництва. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2014. №8. С. 75–81.
15. Мочерний С.В., Мочерна Я.С. Політична економія : навчальний посібник. 2007. Вип. 2. 684 с.
16. Костецький В.В. Сутнісно–теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2010. №4 (29). С. 135–145.
17. Майборода О.Є., Сукрушева Г.О., Куліш Є.В. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства». *Економіка і суспільство*. 2017. №10. С. 310–313. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/54.pdf (дата звернення 04.02.2023).
18. Богацька Н.М., Кузьменко М.М. Прибуток підприємства як рушійна сила функціонування ринкової економіки. *Вісник ХНУ*. 2018. №2. С. 102–105.
19. Денисенко Л.О., Кучерявенко Ю.О. Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві. *Проблеми економіки організації та управління підприємствами*. Вісник КНУТД. 2014. № 1. С.145–152.
20. Міщенко К.Г. Шляхи підвищення прибутковості підприємства. Економіка інноваційної діяльності підприємств. *Економіка підприємства*. 2017. С. 21-22. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/7706/1/NRMSE2017_V3_P021-022.pdf (дата звернення 21.02.2023)

21. Глянь Т.І. Систематизація підходів до визначення сутності поняття «прибутковість». *Вісник СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ*. 2020. Вип. 1. С. 65–67.
22. Антонюк Р.Р. Прибутковість сільськогосподарських підприємств: природа категорії. *Вісник ХНТУСГ. Економічні науки ХНТУСГ*. 2012. Вип. 126. С. 50–55.
23. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: МАУП. 2004. 328 с.
24. Мелень О.В., Холондач Ю.Ю. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2015. № 25 (1134). С. 123–126.
25. Чигріна К. О. Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення. *Міжнародний науковий журнал Науковий огляд*. 2015. Вип. 12. URL: <https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/421> (дата звернення 21.02.2023)
26. Спіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Методика оцінювання прибутковості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 251–254.
27. Бержанір І.А. Рентабельність як основний показник оцінки діяльності підприємства. *Вісник ХНДАУ*. 2015. № 1 С. 261–265.
28. Зінченко О.А. Нормативний метод визначення якості прибутку підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 3. С. 110–114.
29. Закон України Про захист економічної конкуренції (Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2001. №12. С. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14> (дата звернення 03.02.2023).
30. Дмитрієв І.А., Кирчата І.М. Шершенюк О.М. Конкурентоспроможність підприємства. *Навчальний посібник*. Харків. 2020. 340 с.
31. Мочерний С.В., Устенко О.А., Чоботар С.І. Основи підприємницької діяльності: посібник. К.: ВЦ «Академія». 2003. 280 с.

32. Антощенко, В. В. Конкурентоспроможність, як основа ефективної національної економіки. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Економічні науки*. 2019. Вип. 200. С. 84-92. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua//handle/123456789/20245> (дата звернення 03.02.2023).
33. Ареф'єва О.В., Кравчук Н.М., Катан М.Я. Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю авіатранспортного підприємства. *Проблеми економіки*. 2018. № 4. С. 127–134. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2018-4-127-134> (дата звернення 04.02.2023).
34. Кадирус І.Г. Конкурентоспроможність підприємства та фактори, що на неї впливають. *Ефективна економіка*. 2014. №5. С. 126–136.
35. Портер М. Конкурентна перевага: Як досягти високого результату та забезпечити його стійкість / пер. з англ.. М: Альпіна Бізнес Букс. 2005. 715 с.
36. Ковальчук А.М. Економічна діагностика інноваційного розвитку авіапідприємств *Адаптивне управління підприємствами в умовах неотехнологічного відтворення* : монографія за ред. О. В. Ареф'євої. Київ. НАУ. 2020. С. 218–227.
37. Кадирус І.Г. Конкурентоспроможність підприємства та фактори, що на неї впливають. *Ефективна економіка*. 2014. №5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3390> (дата звернення 21.02.2023).
38. Вовк О.М., Дудік А.О. Управління потенціалом розвитку підприємства: стратегічний підхід. *Економічний простір*. 2020. № 162. С. 53–56.
39. Сафонік Н.П., Ковальчук А.М., Карпенко І.О. Особливості формування економічного потенціалу підприємства із позицій його іміджу в умовах адаптації до змін. *Бізнес Інформ*. 2021. №11. С. 287–293.
40. Вовк О.М., Ковальчук А.М., Комісаренко Я.І., Джулай А.В. Прибуток та рентабельність як детермінанти розвитку підприємства. *Modern Economics*. 2020. №21(2020). С. 37–44. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V21\(2020\)-06](https://doi.org/10.31521/modecon.V21(2020)-06) (дата звернення 04.02.2023).

41. Довбня С.Б. Методичні особливості показників рентабельності та розробка їх класифікації. *Молодий вчений*. 2014. № 5. С. 94–97.
42. Коваль О.А. Рентабельність як показник економічної ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економіка. Управління. Інновації*. 2014. № 1. С. 225–227.
43. Офіційний сайт компанії Нова Пошта в Україні URL: <https://novaposhta.ua> (дата звернення 05.02.2023).
44. Офіційний сайт АТ «Укрпошта». URL: <https://www.ukrposhta.ua/ua> (дата звернення 03.02.2023).
45. Офіційний сайт «Торговий дім «Міст Експрес». URL: <https://ua.meest.com> (дата звернення 04.02.2023)
46. Кушнір О.К., Кріль О.В. Дослідження конкурентного середовища операторів поштового зв'язку. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск №32. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/788/755> (дата звернення 03.02.2023).
47. Гаврилюк С.П. Конкурентні переваги як основа розробки стратегії туристських підприємств. *Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України*. 2018. № 4 С. 76–80.
48. Кобилецький В.Р., Коефіцієнт фінансової залежності. *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»*. URL: <https://www.finalon.com/slovnik-ekonomichnikh-pokaznikiv/347-pokaznik-finansovoji-zalezhnosti> (дата звернення 09.02.2023).
49. Kwilinski, A., Kuzior, A. Cognitive Technologies in the Management and Formation of Directions of the Priority Development of Industrial Enterprises. *Management Systems in Production Engineering*. 2020. 28(2). С. 133–138.
50. Голік В.В. Забезпечення конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств через формування системи стратегічного управління. *Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту*. Міжнар. наук.–практ. конф. 16–17.08.2013: матеріали. Сімферополь. 2013. С. 26–29.
51. Партола А. С. Шляхи підвищення прибутковості підприємства.

Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти : матеріали Всеукраїнської науково–практичної конференції докторантів, молодих учених та студентів, м. Харків. 2017. С. 679 – 684.

52. Ареф'єва О.В., Мазур А.М. Економічний механізм підтримання фінансової безпеки підприємства через антикризове управління та реінжиніринг. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2018. № 6 Т.3 (264). С.76–82.

53. Ареф'єва О.В., Мізюк С.Г., Ращепкін М.Д. Особливості формування економічного потенціалу підприємств із позицій економічної безпеки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2018. Вип. 22. Ч. 1. С. 5–9.

54. Житар М.О., Ярова Л.С. Елементи механізму підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. № 11. С. 347–355.

55. Ареф'єва О.В., Вовк О.М., Очеретяна С.О. Методичні засади діагностування результативності модернізації підприємств в контексті реалізації інноваційного потенціалу. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія «Економічні науки»*. 2020. Вип. 4. С. 8–16.

56. Вовк О.М. Ковальчук А.М. Кривенко В.О. Концептуальні основи забезпечення ефективності інвестиційної діяльності транспортних підприємств. *Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент»*. 2020. № 42. С. 50–54. URL: <https://doi.org/10.32841/2413-2675/2020-42-9> (дата звернення 09.02.2023).

57. Ковальчук А. М. Фінансово–економічна безпека підприємства в контексті адаптації до викликів цифрового середовища. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2020. №3 (71). С. 151–160. URL: <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.152> (дата звернення 09.02.2023).

58. Луцький М. Г. Конкурентоспроможність продукції українських корпорацій на міжнародних ринках. *Інститут економіки і менеджменту:*

електронне наукове фахове видання. 2007. №1. URL: http://www.nbuuv.gov.ua/ejournals/PSPE/2007-1/Luckiy_107.htm (дата звернення 09.02.2023).

59. Ареф'єва О. В., Ареф'єв С.О., Верпека А.О. Стратегічне управління організаційною культурою підприємств при розвитку та адаптації до змін. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки*. 2019. № 6 (141) С. 84–95.

60. Вовк О.М., Ковальчук А.М. Стратегічне управління розвитком підприємств в умовах конкурентної економіки. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. Вип. 1 (19). С. 20–32.

61. Ареф'єва, О.В., Пілецька, С.Т. Формування конкурентної стратегії підприємства в системі антикризового управління. 2022. *Економіка та суспільство* (43). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-35> (дата звернення 09.02.2023).

62. Kuzior A, Arefieva O, Kovalchuk A, Brožek P, Tytykalo V. Strategic Guidelines for the Intellectualization of Human Capital in the Context of Innovative Transformation. *Sustainability*. 2022. №14(19). URL: <https://doi.org/10.3390/su141911937> (дата звернення 09.02.2023).

63. Markonah, M., Salim, A., Franciska, J. Effect of profitability, leverage, and liquidity to the firm value. *Dinasti International Journal of Economics, Finance & Accounting*. 2020. 1(1). С. 83–94.

64. Ареф'єва О.В., Вовк О.М. Адаптивне управління підприємствами в умовах неотехнологічного відтворення: монографія. К.: НАУ. 2020. 232 с.

65. Dzwigol, H., Dzwigol-Barosz, M., Kwilinski, A. Formation of global competitive enterprise environment based on industry 4.0 concept. *International Journal of Entrepreneurship*. 2020. №24(1). С. 1–5.